

השכינה, והשכינה לא סרה מעמנו. מי שפותח פתח, יאמר דבר.

פתח ואמר, ודבר ה' אל משה פנים אל פנים, בכמה דרגות עליונות ונכבדות נפרד משה הנביא הנאמן על כל שאר נביאי העולם, שהרי כלם כנגדו כמו קוף בפני בני אדם. שאר הנביאים היו מסתכלים באספקלריה שאינה מאירה, ועם כל זה לא היו זוקפים פנים למעלה להסתכל, אלא כמו שכתוב (דניאל ט) ואני הייתי נרדם על פני ופני ארצה. ולא עוד, אלא שהדברים לא היו אליהם בגלוי.

ומשה הנביא הנאמן לא פך, שהוא היה מסתכל באספקלריה המאירה ועומד בקיומו, ולא עוד, אלא שהיה זוקף ראש להסתכל, כמי שאומר לחברו: זקף ראשך, ויסתכלו פניך בפני, כדי שתדע הדברים שלי. כף משה, פנים אל פנים זוקף ראש, בלי פחד, פנים זקופות, ומסתכל בזיו הכבוד העליון, ולא השתתה דעתו ופניו כמו שאר הנביאים, שפשהו מתנבאים (רוצים) להסתכל, יצאו מרשותם ומדעתם והשתנה זיו פניהם, ולא היו יודעים מהעולם הזה כלום.

ומשה לא פך, שמשה היה מסתכל ממש בדרגה העליונה ההיא, ולא יצא מרשותו ומדעתו, שהרי בשעה שהיה מסתכל בזיו הכבוד העליון, מיד ושב אל המחנה, לדבר עמם בכל מה שהצטרכו, ודעתו מתישבת בו ככראשונה, ויותר. וזהו ושב אל המחנה. ומשרתו יהושע בן נון נער, ודאי שהיה יונק מתוך האהל, למד להסתכל

דילן בשכינתא, ושכינתא לא אתעדדי מנן. מאן דפתח פתחא, לימא מלה.

פתח ואמר, ודבר יי' אל משה פנים אל פנים, בכמה דרגין עלאין ויקירין, אתפרש משה נביאה מהימנא, על כל שאר נביאי דעלמא. דהא כלהו לקבליה, פקוף בפני בני נשא. שאר נביאי הוו מסתכלי באספקלריא דלא נהיר, ועם כל דא לא הוו זקפן אנפין לעילא לאסתכלא, אלא כמה דכתיב, (דניאל ט) ואני הייתי נרדם על פני ופני ארצה. ולא עוד אלא דמלין לא הוו גפנייהו באתגלייא.

ומשה נביאה מהימנא לאו הכי, דהוא הוה מסתכל באספקלריא דנהרא, וקאים בקיומיה. ולא עוד, אלא דהוה זקיף רישא לאסתכלא, כמאן דאמר לחבריה, זקוף רישך, ויסתכלון אנפך באנפאי, בגין דתנדע מלי. כף משה, פנים אל פנים זקיף רישא, בלא דחילו, אנפוי זקפאן ומסתכל (דף רס"ט ע"א) בזיו יקרא עלאה, ולא אשתני דעתוי ואנפוי, פשאר נביאין, דכד הוו נבאן (ס"א געאן) לאסתכלא, נפקא מרשותיהו ומדעתיהו, ואשתני זיו אנפיהו, ולא הוו ידעי מהאי עלמא כלום.

ומשה לאו הכי, דמשה בההוא דרגא עלאה ממש הוה מסתכל, ולא נפק מרשותיה ומן דעתיה, דהא בשעתא דהוה מסתכל בזיו יקרא עלאה, מיד ושב אל המחנה, למללא עמהון בכל מה דאצטריכאן, ודעתוי מתישבא ביה פקדמיתא, ויתיר. ודא הוה ושב אל המחנה. ומשרתו יהושע בן נון נער, ודאי דהוה יניק מתוך האהל, ואוליף